

Ortodonti

Folktandvården Dalarna

RamBarn

Innehåll

Specialisttandvård Ortodonti	1
Rekommenderad maxålder för ortodontivisning	2
Visningskriterier för tandhygienist till allmäntandläkare.....	3
Inställningar i T4 (För FTV)	4
Remisshantering av patienter på TR.....	5
För PTV	5

Specialisttandvård Ortodonti

Verksamheten bedrivs på tandregleringsklinikerna (TR) i Falun och Mora i form av specialistvård och konsultationer på folktandvårdsklinikerna inom landstingsområdet. Tandregleringsklinikerna medverkar också i fortbildningen inom allmäntandvården.

Konsultationsverksamhet

1. Ordinarie tandläkare ansvarar för kontroll av patientens bettutveckling så vida inte patienten går under behandling på tandregleringskliniken, se Vårdplan.
2. Konsultation är att betrakta som en remiss från **ordinarie tandläkare** till tandregleringskliniken.
3. Ordinarie tandläkare ska delta vid konsultationen, dels för att möjliggöra gemensam terapiplanering och dels i utbildningssyfte.

4. Inför en visning ska patienten ha fått en diagnos av ordinarie tandläkare enligt visningskriterier för allmäntandvården och anlagsröntgen ska finnas.

Rekommenderad maxålder för ortodontivisning ändras till **före 17 års ålder**.

Viktiga punkter att informera patienter om:

- Patienter som får en ortodontivisning efter 17 års ålder utan särskilda skäl ska informeras om att de får stå för kostnaden när den avgiftsfria tandvården upphör.

Exempel på patientgrupper med särskilda skäl som kan visas även efter 17 års ålder och där det kan bli aktuellt med avgiftsfri tandreglering:

Patienter där tillväxt behöver inväntas/avvaktas vid medfödda missbildningar som t.ex. agenesier, grava mineralisationsstörningar, käkanomalier, LKG eller andra patienter eller där specialisten av annan anledning sedan tidigare önskat en ny kontroll efter 17 års ålder.

Patienter med vissa medicinska diagnoser som t.ex. Juvenil idiopatisk artrit (JIA) eller tumörer och tumörliknande förändringar.

Patienter där uppenbart objektivt behandlingsbehov missats av behandlare inom allmäntandvården, avvikelse skrivs av allmäntandvården.

Patienter där Folk tandvården Dalarna tydligt förorsakat försening p.g.a. bristfällig bemanning eller annan typ av resursbrist, avvikelse skrivs av allmäntandvården.

- Alla patienter som placeras på bedömningslistan ska informeras om att när den avgiftsfria tandvården upphör, kommer patienten att få stå för resterande kostnader om behandlingen inte är slutförd.
- Patienter med dålig munhygien, aktiv karies eller tecken på snus användande kommer inte att placeras på bedömningslistan.
- Om orsaken till försening av behandling är att patienten uppvisar dålig munhygien, aktiv karies eller tecken på snus användande ska patienten informeras om att de får stå för kostnaden om den avgiftsfria tandvården upphör innan behandlingen är slutförd.
- Om Folk tandvården har orsakat försening för patienter som blivit placerade på bedömningslistan och patienterna bedöms vara berättigade till avgiftsfri tandreglering enligt aktuellt urvalsindex ska Folk tandvården stå för kostnaden efter att den avgiftsfria tandvården upphör.

Vid undersökning av barn i olika åldersgrupper **bör man vara observant på följande** och journalföra fynden men detta föranleder inte automatiskt uppsättande på konsultationslista.

Sugvanor, munandning

Aplasier, funktionella malocclusioner, såsom korsbett, saxbett. Extrema post- och prenormala bett.

Enstaka frontala inverteringar av tvångskaraktär, grava frontala rotationer, mesial vandrade 6-års molarer. Ektopisk eruption.

Frontala trångställningar, extrema djupbett, primära andra molarer i infra ocklusion, öppna bett, utrymmesbrist i primära bettet (risk för blivande trångställning).

Ej erupterande incisiver, ej palpabla hörntänder i överkäken som i så fall behöver röntgen kontrolleras.

Röntgen kontrolleratänder vars eruptionstid är överskriden. Tex om premolarerna nått full eruption och hörntänderna ej erupterat eller om ena sidans hörntand erupterat men ej den andra.

Visningskriterier för tandhygienist till ord tandläkare för bedömning

M

Alla saknade tänder utom 8:or.

Ök -treor som ej kan palperas i goda positioner.

O

Horisontell överbitning > 6 mm eller extralabiala ök incisiver.

Total frontal invertering.

C

Tvångsförande enstaka frontala inverteringar och korsbett
Samtliga saxbett.

D

Brutna kontakter > 4mm eller om patient/vårdnadshavare ihärdigt
aktualiserar frågan om tandregleringsbehandling.

O

Frontala djupbett med slemhinnekontakt.
Frontala eller laterala öppna bett > 2mm.

Inställningar i T4 (För FTV)

I de fall allmäntandläkaren anser att specialist bör konsulteras öppnar ansvarig tandläkare en ny behandlingsperiod oavsett om en behandlingsperiod redan pågår. Den nya behandlingsperioden döps till datum följt av Ort.konsult exempl. **2013-03-23 Ort.konsult**

I behandlingsperioden Ort.konsult öppnas en **ortodontiflik**. I ortodontifliken ska fönstren **Bettregistrering** och **Pågående behandling** finnas till vänster och **Konsultationstext** och **Dagant.ort.** till höger.

Konsultationstext

I fönstret Konsultationstext markeras rubrikerna:

- Anamnes ort.
- Status ort Obs! finns två Status Ort under Kliniska anteckningar och under Ortodonti anteckningar och båda måste väljas
- Röntgenfynd ort.
- Diagnos ort.
- Terapikoder
- Konsultationstext

I Konsultationstextfönstret skriver bara Specialistklinikerna.

Dagant.ort.

I fönstret Dagant.ort. markeras rubriken:
Daganteckning ort.

Alla daganteckningar på allmäntandvården som har med tandreglering att göra ska skrivas under rubriken **Daganteckning ort**. Denna rubrik kan markeras och därigenom skrivas under i alla fönster där man kan göra anteckningar. Man ser då alla daganteckningar om tandreglering samlade i fönstret **Dagant. ort.** under ortodontifliken.

Pågående behandling

Fönstret Pågående behandling kan användas av ordinarie tandläkare för att registrera vilken apparatur som är insatt och storlek på eventuella gummidrag. mm.

Före konsultationsbesöket

Patienten antecknas på Konsultationslistan. Om patienten ska visas på våren respektive hösten skriver man datum enligt: årtal-03-01/årtal-09-01.

Patientens vårdnadshavare görs uppmärksam på bettavvikelsen.

Beträffande röntgen

Intraorala röntgenbilder eller panorama rtg skall finnas på samtliga ej erupterade permanenta tänder. Vid tveksamhet angående. tänders position, t.ex. överkäkens hörntänder, bör det finnas röntgen i två projektioner.

Konsultationsbesöket

Ortodontist från specialistkliniken besöker respektive tandläkarteam två gånger per år, varvid patienter från Kölista E visas.

Vid ortodontistens besök på allmänkliniken skall vårdnadshavare och ordinarie tandläkare närvara. Vid detta besök görs en bedömning av bettutvecklingen och aktuella åtgärder planeras.

Beroende av fallets art och svårighetsgrad sker vid behov en behandling på hemmakliniken eller på specialistkliniken. För behandlingar på hemmakliniken ansvarar allmäntandläkaren.

Konsultationsverksamhet på distans

Konsultationer inom FTV Dalarna kan utföras med hjälp av digitala mötestjänster.

För att samverka kring patienter eller dela annan känslig information så krävs det att mötestjänsten har verifierad skyddsnivå. Regionens riktlinje för digitala mötestjänster gäller.

Efter Konsultationsbesöket

Konsultationen skrivs på TR kliniken i patientens journal i allmäntandvårdens data-base i fönstret Konsultationstext under Ortodontifliken. TR-kliniken ansvarar för när behandlingsperioden, kallad Ort.konsult, ska avslutas med koden **Avslutad - Ort-konsult**.

När ansvarig ortodontist signerat journalerna på patienter som visats, meddelas kliniken via mail att konsultationen är renskriven och föreslagna åtgärder kan börja utföras.

Behandlingar som utförs vid allmänkliniken kan vara extraktioner, slipningar, behandling med avtagbar apparatur som cross-elastic, klammerplåtar, EOD, Quad Helix och aktuatorer.

Remisshantering av patienter på TR

Patienter som ska behandlas på TR klinik remitteras av ordinarie tandläkare till TR.

1. Detta görs lättast genom att öppna patientens ortodontiflik.
2. Klicka på konsultationstext-fönstret.
3. Öppna en tom elektronisk remiss (skapa remiss - ny utgående remiss - tom elektronisk remiss).
4. I fältet "orsak" kan ni skriva: Tacksam för ortodontiskt omhändertagande.
5. Fyll i "Till klinik"= Tandregleringen Falun/Tandregleringen Mora.
6. Genom att ni öppnat remissen när konsultationstextfönstret är aktiverat så kopieras automatiskt all text som står i konsultationstext fönstret in i remis-sens Remisstextflik.
7. Skicka remissen.

TR skriver svar i "kommentarfliken" när patienten kommer att kallas till TR. Detta svar ska bara kontrasigneras på allmäntandvårdskliniken. Remissen står öppen tills patienten är färdigbehandlad på TR. Epikris skrivs då som remissvar till allmäntandvården.

Patienten och målsman får informationen muntligt i samband med konsultationsbesöket.

För Privattandvård

Boka konsultationsdag med tandregleringskliniken. Gå gärna ihop flera kliniker på ett och samma ställe för att kunna fylla upp åtminstone en halv dag med patienter.

Inför konsultationsbesöket

Diagnos samt DHC värde bör föras in i journalen så att det lätt finns tillgängligt inför konsultationen.

Beträffande röntgen

Intraorala röntgenbilder eller panorama rtg skall finnas på samtliga ej eruiperade permanenta tänder. Vid tveksamhet angående. tänders position, t.ex. överkäkens hörntänder, bör det finnas röntgen i två projektioner

Under konsultationsbesöket

Vid ortodontistens besök på allmänkliniken skall vårdnadshavare och ordinarie tandläkare närvara. Vid detta besök görs en bedömning av bettutvecklingen och aktuella åtgärder planeras.

Efter konsultationsbesöket

Beroende av fallets art och svårighetsgrad sker vid behov en behandling på hemmakliniken eller på specialistkliniken. För behandlingar på hemmakliniken ansvarar allmäntandläkaren.

Behandlingar som utförs vid allmänkliniken kan vara extraktioner, slipningar, behandling med avtagbar apparatur som cross-elastic, klammerplåtar, EOD, Quad Helix och aktivatorer

Patienter som ska behandlas på TR klinik remitteras av ordinarie tandläkare till TR.

Akutkanalen

Allmäntandläkaren har möjlighet att i undantagsfall gå vid sidan av konsultationssystemet. Detta gäller fall med tilltänkta extraktioner av kariesskäl och tänder med resorptionsrisk samt i övrigt fall av akut karaktär, t.ex. trauma. Remiss skickas då till TR.
